

Faunabeheereenheid Fryslân
Swichumerdyk 3
9088 AP WIRDUM

Leeuwarden, 28 september 2018
Verzonden,

Ons kenmerk : 01574214
Afd./Opgave : Omgevingszaken
Behandeld door : F.R. Wagenaar / (058) 292 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : Ontheffing legselbeperking en afschot van overzomerende grauwe ganzen.

Geachte heer/mevrouw,

Op 30 maart (concept) en in aanvulling (definitief) op 16 mei 2018 heb ik uw aanvraag en de daarbij behorende stukken ontvangen. U vraagt vergunning voor verlenging van de (huidige) ontheffing voor legselbeperking en afschot van overzomerende grauwe ganzen ter voorkoming van schade aan gewassen en flora en fauna. Het Faunabeheerplan Fryslân 2014-2020 dient als onderbouwing voor de ontheffingaansvraag. De ontheffing wordt aangevraagd voor de gehele provincie voor een periode van 5 jaar.

Ik heb op basis hiervan besloten de gevraagde ontheffing onder de volgende voorschriften en beperkingen te verlenen.

Voorschriften en beperkingen

1. De ontheffing is aangevraagd door en staat op naam van Faunabeheereenheid Fryslân (hierna: FBE). De FBE is als ontheffinghouder te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de ontheffing is verleend. De FBE dient daarom de gemachtigden nadrukkelijk te wijzen op de specifieke voorschriften ten aanzien van het gebruik, o.a. door bij afgifte van een machtiging tevens een gewaarmerkte kopie van dit ontheffingsbesluit te verstrekken en hen te wijzen op de bepalingen t.a.v. de Wet natuurbescherming;
2. Hetzelfde geldt voor de Wildbeheereenheid (hierna: WBE) in geval van het doormachtigen van het gebruik van de ontheffing aan een grondgebruiker. De verantwoordelijkheid van de ontheffinghouder laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de individuele feitelijke gemachtigde en/of ontheffinggebruiker voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.

3. De vergunning is alleen van toepassing op de activiteiten zoals deze zijn aangevraagd en in ons besluit zijn benoemd in bijlage A1.1. onder 'Beschrijving van het project of andere handeling'. De FBE dient de activiteiten uit te voeren conform aanvraag en bijbehorende stukken. Als u hiervan afwijkt, moet u eerst schriftelijke toestemming van ons vragen;
4. De FBE is bevoegd de voorschriften van deze ontheffing op een door de FBE te bepalen wijze over te dragen aan een feitelijke gebruiker;
5. Een machtiging door de FBE aan de feitelijke gebruiker ten behoeve van deze ontheffing wordt niet verstrekt dan na een daartoe ingediende aanvraag bij de FBE;
6. De FBE houdt een registratie bij van alle feitelijke gebruikers van deze ontheffing. Het overzicht dient op eerste vordering van een daartoe bevoegde (toezichthoudende) ambtenaar ter inzage te worden afgegeven;

Gebruik ontheffing

7. Van de ontheffing mag slechts gebruik worden gemaakt nadat de grondgebruiker van de percelen waarop de met de ontheffing toegestane handelingen zijn toegestaan, de ontheffinggebruiker hiertoe schriftelijk heeft gemachtigd;
8. Bij legselbeperking moeten tenminste 2 eieren in het nest worden achtergelaten. Wél moeten alle eieren worden geschud, geprikt of anderszins worden behandeld;
9. Gebruik van de ontheffing voor afschot is slechts toegestaan van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang;
10. Gebruik van kunstmatige lokmiddelen is slechts toegestaan gedurende de periode van 1 april tot 1 oktober. Gedurende die periode hoeven tevens geen preventieve maatregelen te worden toegepast;
11. Bij het gebruik van een geweer voor het doden van grauwe gans mag uitsluitend gebruik worden gemaakt van een hagelgeweer en/of kogelgeweer;

Gezelschap

12. Van de in de ontheffing voor afschot genoemde bevoegdheden mag mede gebruik worden gemaakt door ten hoogste twee jachtaktehouders, mits ze in gezelschap zijn van de jachtaktehouder aan wie toestemming is verleend voor het gebruik van de ontheffing;

Bescheiden

13. De feitelijke gebruiker van de ontheffing is verplicht een exemplaar van dit ontheffingsbesluit, een gewaarmerkt afschrift van de op naam van de Wildbeheereenheid gestelde machtiging en een op naam van de grondgebruiker gestelde gewaarmerkte machtiging van de Wildbeheereenheid, respectievelijk een op naam van de grondgebruiker gestelde gewaarmerkte machtiging van de FBE, een schriftelijke toestemming van de grondgebruiker t.a.v. het gebruik van de ontheffing op diens percelen en een geldige jachtakte (ingeval van afschot) of een geldig legitimatiebewijs (ingeval van legselbeperking) bij zich te houden. Deze bescheiden moeten op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage worden afgegeven;

Rapportage

14. De FBE is verplicht, uiterlijk 15 december van elk kalenderjaar, een **digitale** rapportage uit te brengen aan de provincie Fryslân, Afdeling Omgevingszaken t.a.v. Team Groene Regelgeving (wnb@fryslan.frl) over de wijze waarop van de ontheffing gebruik is gemaakt en wat daarvan de resultaten zijn. De rapportage bevat in ieder geval een overzicht van de Wildbeheereenheden en grondgebruikers die van de ontheffing (onderscheiden naar soort) gebruik hebben gemaakt; de schadegewassen; de door de grondgebruikers toegepaste preventieve maatregelen; het aantal gedode grauwe ganzen; het aantal gevonden grauwe ganzennesten (tevens aan te geven op een topografische kaart - schaal 1:50.000); het aantal geraapte en/of behandelde eieren per nest en de totale waargenomen jonge aanwas van grauwe ganzen. De aantallen dienen getotaliseerd te zijn;

15. Wildbeheereenheden en grondgebruikers aan wie door de FBE een machtiging tot het gebruik van de ontheffing is verleend, zijn verplicht om jaarlijks het resultaat van het gebruik van de ontheffing aan de FBE te rapporteren (voor zover mogelijk **digitaal**), overeenkomstig door de FBE daartoe gestelde voorschriften. De rapportage bevat ten minste hetgeen vereist is voor de rapportage die de FBE op grond van het voorgaande lid moet maken. Grondgebruikers die door de Wildbeheereenheid zijn gemachtigd zijn verplicht overeenkomstig te rapporteren aan de Wildbeheereenheid;
16. De FBE houdt een overzicht bij van verleende machtigingen, alsmede van de aanvraaggegevens die daaraan ten grondslag liggen. Dit overzicht dient op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage te worden afgegeven;
17. De Wildbeheereenheid houdt een overzicht bij van de grondgebruikers aan wie het gebruik van de ontheffing is doorgemachtigd alsmede van de aanvraaggegevens die daaraan ten grondslag liggen. Dit overzicht dient op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage te worden afgegeven;

Overige voorschriften:

18. Deze ontheffing kan door ons worden ingetrokken, gewijzigd of opgeschort op grond van de criteria genoemd in artikel 5.4 Wnb en/of bij bijzondere weersomstandigheden;
19. Op een schriftelijk of email verzoek van ons daartoe, dient een door de ontheffinghouder verstrekte machtiging tot het gebruik van de ontheffing terstond te worden ingetrokken of opgeschort. Deze intrekking/opschorting dient te geschieden door de betreffende gemachtigde hiervan telefonisch en schriftelijk op de hoogte te stellen;
20. De vergunning is geldig voor 1 oktober 2018 tot en met 30 september 2023, op gronden gelegen buiten ganzenfoeragegebieden, aangewezen slaappleatsen, Natura 2000-gebieden en natuurgebieden van terreinbeherende organisaties;
21. Ringen en halsbanden die aan gedode vogels worden aangetroffen moeten, onder vermelding van datum en plaats van afschot (aangegeven op een topografische kaart), worden opgezonden aan het NIOO - CTE Vogeltrekstation, Postbus 40, 6666 ZG Heteren.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Expliciet wijzen wij u erop dat in art. 1.11 Wnb een algemene zorgplicht is opgenomen. De zorgplicht houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor fauna (of flora) kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijke handelingen na te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde de gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen over deze ontheffing, neem in dat geval contact op met de behandelend ambtenaar (zie briefhoofd). Wij hebben uw brief geregistreerd onder kenmerk 1574214. Graag het kenmerk vermelden bij uw correspondentie.

Meldingsclausule

Wanneer met de voorgenomen werkzaamheden gestart wordt, dient dit gemeld te worden via het bijgevoegde meldingsformulier bij Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, Afdeling Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden of via e-mail: wnb@fryslan.nl.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

mevr. A.J. Tack
teamleider Groene Regelgeving

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- d. de gronden van het bezwaar.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.nl onder "contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie: tel. (058) 292 51 57.

Kennisgeving

Van dit besluit zal, conform artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht door mij kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant, het Friesch Dagblad en in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad

Afschriften

Afschriften van dit besluit worden verzonden aan het ministerie van LNV, Burgemeester en wethouders van de Friese gemeenten, Politie Fryslân, Stichting De Faunabescherming, Vogelbescherming Nederland en aan de FUMO Afdeling Toezicht en Handhaving.

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van het besluit
Bijlage 2: Meldingsformulier

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Vergunningaanvraag

U vroeg mij bij brief van 30 maart en 16 mei 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb).

Uw aanvraag met bijbehorende stukken is door mij op bovengenoemde data ontvangen en ingeboekt onder nummer 1573970.

Voor het aangevraagde activiteit is eerder ontheffing verleend op grond van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb), te weten op:

- 13 april 2010 onder nummer 00888457
- 12 juni 2012 onder nummer 01008456
- 3 september 2013 onder nummer 01074974.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Het project of andere handeling waarvoor ontheffing wordt aangevraagd is de volgende: Het uitvoeren van legselbeperking en afschot van overzomerende grauwe ganzen ter voorkoming van schade aan gewassen en flora en fauna.

Alle bijlagen die u toegevoegd heeft en behorend bij eerdere besluiten, maken onlosmakelijk onderdeel uit van deze vergunning.

A1.2. Periode

De vergunning wordt aangevraagd voor de periode 1 oktober 2018 tot en met 1 oktober 2023.

A1.3. Relevante ecologische onderzoeken

Ik heb (ambtshalve) bij de beoordeling van de aanvraag de hierboven genoemde stukken en besluiten betrokken. Daarnaast heb ik de actuele schadeoverzichten en de schadeoverzichten in de periode 2013 - 2017 bij uw aanvraag betrokken.

A1.4. Aanvullende gegevens

Niet van toepassing.

A1.5. Uw aanvraag en de bescherming van Natura 2000

Wij wijzen er op dat voor het gebruik van de ontheffing binnen zgn. speciale beschermingszones (o.a. Natura 2000-gebieden) vergunningen op grond van de Wet natuurbescherming (kunnen) zijn vereist. Deze vergunningen (of informatie hierover) kunnen (kan) aangevraagd worden bij Provincie Fryslân, afdeling Omgevingszaken, team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden of via wnb@fryslan.frl. Bij het verlenen van machtigingen dienen de Stichting Fauna Beheer Eenheid Fryslân, respectievelijk de Wildbeheereenheden, de betreffende gemachtigden hierop te wijzen.

A2. Bevoegdheid

Het project of de andere handeling is niet op grond van artikel 1.3, vijfde lid, Wnb aangewezen in het Besluit natuurbescherming (verder: Bnb). Gelet op artikel 1.3, eerste lid, Wnb, zijn Gedeputeerde Staten bevoegd op deze aanvraag te beslissen.

A3. Procedure

De vergunningprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Wnb en de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

A3.1. Verlengen beslistermijn

Van de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen is geen gebruik gemaakt.

A4. Ontheffingplicht

Krachtens voorschrift 20 bij dit besluit mag van deze ontheffing geen gebruik gemaakt worden op gronden gelegen binnen ganzenfoerageergebieden, aangewezen slaappleatsen, Natura 2000-gebieden en natuurgebieden van terreinbeherende organisaties. Naar de aard, omvang en locatie van de voorgenomen activiteiten is derhalve met zekerheid te stellen dat er geen effect op Natura 2000-gebieden in de provincie zullen optreden. Een verdere bespreking is dan ook niet noodzakelijk.

1. Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten heb ik beoordeeld of de door u aangevraagde activiteit overtreding van de verbodsbepalingen, zoals omschreven in hoofdstuk 3 van de Wnb, tot gevolg heeft.

2. Ik stel vast dat:

a. de onder A1. omschreven activiteit in strijd is met de verbodsbepalingen in:

art. 3.1, tweede lid Wnb: 'Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen';

art. 3.1, vierde lid Wnb: 'Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen storen';

art. 3.2, zesde lid Wnb: 'Het is verboden, anders dan voor verkoop, vogels, delen of producten als bedoeld in het eerste lid, onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij deze vogels, delen of producten aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen';

art. 3.24, eerste lid Wnb: 'Een leder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt';

art. 3.24, tweede lid Wnb: 'Het is verboden zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen zullen worden gebruikt voor het doden of vangen van dieren';

art. 3.24, vierde lid Wnb: 'Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden ter uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de Benelux-overeenkomst regels gesteld over het gebruik van middelen';

art. 3.24, vijfde lid Wnb: 'Het is een ieder verboden zich in een veld te bevinden met een dier dat hem toebehoort of onder zijn toezicht staat en dat in het veld dieren opspoot, doodt, verwondt, vangt of bemachtigt';]

art. 3.24, zesde lid Wnb: 'Het verbod, bedoeld in het vijfde lid, is niet van toepassing ingeval het opsporen, doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren in het veld ingevalge het bepaalde bij of krachtens deze wet is toegestaan',

art. 3.25, eerste lid Wnb: 'Bij het verlenen van een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste onderscheidenlijk tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, 3.9, tweede lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste of tweede lid, en met artikel 3.9, tweede lid, < . . . > worden de middelen aangewezen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde vogels en dieren mogen worden gebruikt';

art. 3.25, vierde lid Wnb: 'Bij het verlenen van een ontheffing of een vrijstelling als bedoeld in het eerste lid, kan ook vrijstelling, onderscheidenlijk ontheffing worden verleend van:

- a. het verbod, bedoeld in artikel 3.24, tweede lid. Op deze vrijstelling of ontheffing is artikel 3.24, derde, lid van overeenkomstige toepassing;*
- b. regels als bedoeld in artikel 3.24, vierde lid, voor zover deze vrijstelling of ontheffing in overeenstemming is met de bij of krachtens de Benelux-overeenkomst gestelde regels'.*

art. 3.26, eerste lid Wnb bepaalt dat het verboden is een geweer te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet:

- zonder een geldige jachtake;*
- op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels;*
- indien de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor schade waartoe het gebruik van het geweer ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet aanleiding kan geven, niet is gedekt door een verzekering, overeenkomstig bij of krachtens de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.29, eerste lid, gestelde regels, of*
- voor andere handelingen dan:
  - 1. de jacht;*
  - 2. de uitvoering van handelingen waarvoor een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, of 3.15, tweede en vierde lid, in voorkomend geval in samenhang met het zevende lid, of 3.16, tweede en vierde lid, is verleend;*
  - 3. de uitvoering van artikel 3.18, eerste lid, in voorkomend geval in samenhang met het vierde lid, of 3.19, tweede lid, in samenhang met artikel 3.18, vierde lid;*
  - 4. de bestrijding van bij ministeriële regeling aangewezen verwilderde dieren of exoten, buiten de gevallen, bedoeld onder 3°;*
  - 5. het schieten van kleiduiven, of jachthondenproeven**

art 3.26, tweede lid bepaalt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan het gebruik van het geweer, bedoeld in het eerste lid, worden uitgesloten of beperkt en kunnen regels worden gesteld over:

- *het geweer;*
- *de munitie, waarbij ook rekening wordt gehouden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu;*
- *het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer;*
- *de diersoorten waarop het gebruik van het geweer betrekking heeft, of*
- *de vaardigheden waarover de gebruiker van het geweer beschikt.*

art. 3.26, derde lid bepaalt dat bij het verlenen van een ontheffing of een vrijstelling, genoemd in artikel 3.25, eerste lid, kan ook ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden verleend van het eerste lid, onderdeel a of b, en de krachtens het tweede lid gestelde regels, met dien verstande dat bij het verlenen van ontheffing of vrijstelling van regels als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, ook rekening wordt gehouden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

Daarnaast op grond van het Besluit en de Regeling Wet natuurbescherming (Bnb/Rnb):

art. 3.9 eerste lid Bnb worden middelen aangewezen die toegestaan zijn voor het vangen en doden van soorten.

art. 3.16, eerste lid bepaalt dat het verboden is een geweer ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens de te gebruiken:

- *voor zonsopgang en na zonsondergang;*
- *binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de wet;*
- *binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, onderdeel d, van de wet.*

art. 3.1, vierde lid Rnb, bepaalt dat de categorieën van schade, bedoeld in art. 3.15, zesde lid, onderdeel c, van de wet, zijn de categorieën van schade als bedoeld in de art. 3.10, eerste lid, onderdeel b, en 3.15, zesde lid, onderdeel b, van de wet.

art. 3.1, vijfde lid Rnb bepaalt dat de vrijstellingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, uitsluitend gelden, indien wordt voldaan aan de in de artikelen 3.2 tot en met 3.4 gestelde voorschriften en beperkingen.

art. 3.2. Rnb bepaalt dat de handelingen waarvoor vrijstelling wordt verleend, plaatsvinden overeenkomstig het faunabeheerplan, dat is vastgesteld overeenkomstig art. 3.12, eerste, derde tot en met zesde lid, van de wet en dat is goedgekeurd overeenkomstig artikel 3.12, zevende lid, van de wet.

Ik verwijs voor de motivering van dit oordeel naar mijn overwegingen onder B. (Toetsing)

B. Toetsing

B1. Wettelijk kader

B1.1. Wnb

Ik stel vast dat:

1. Artikel 3.1, tweede lid Wnb bepaalt dat het verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
2. Artikel 3.1, bepaalt dat het verboden is opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen storen';
3. Artikel 3.5, eerste lid Wnb bepaalt dat het verboden is in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen';
4. Artikel 3.5, tweede lid Wnb bepaalt dat het verboden is dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren';
5. Artikel 3.5, vierde lid Wnb bepaalt dat het verboden is de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
6. Gedeputeerde Staten kunnen op grond van artikel 3.3 en 3.8 Wnb ontheffing verlenen van een of meer verboden, bedoeld in artikel 3.1, 3.5 (...), ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren;
7. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, een wettelijk belang wordt gediend, zoals vastgelegd in artikel 3,3 en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet verslechterd;
8. Voor de beoordeling van de ontheffingsaanvraag is het van belang na te gaan of, en in welke mate, de voorgenomen activiteit de gunstige staat van instandhouding van de soorten, die zijn aangetroffen in het plangebied, kan aantasten.
9. Dat de onder A1.1 omschreven activiteit weliswaar effecten heeft op de grauwe gans, maar het de gunstige staat van instandhouding van deze soort niet in gevaar brengt, afzonderlijk nog in combinatie met andere activiteiten;
10. Er dus ontheffing nodig is op grond van artikel 3.3, eerste lid van de Wnb.

Beleidscriteria.

Het toetsingskader voor uw aanvraag zijn in beginsel de Wet natuurbescherming, de daarop gebaseerde wet- en regelgeving en onze Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017.

Daarnaast is in de beleidsnota "Libje en libje litte" het volgende opgenomen: De grauwe gans wordt gerekend tot de weinig kwetsbare soorten, met name vanwege een vrij constant broedsucces. Het broeden in natuurgebieden vervult een belangrijke rol in die levensgemeenschappen. Anderzijds dient ontoelaatbare landbouwschade op omliggende landbouwgronden te worden voorkomen. Ontheffingen kunnen op voorhand worden verleend voor ingrepen in de broed- en overzomerende populaties. Dit betreft het beperken van de broedpopulaties d.m.v. eierrapen en doden (eventueel vangen en/of afschot) van overzomerende ganzen. Ontheffingen voor vangen en afschot van overzomerende grauwe ganzen kunnen worden verleend aan de Faunabeheereenheid.

B2. Inhoudelijke beoordeling

Uit het in (de aanvulling op) het Faunabeheerplan gestelde blijkt dat de grauwe gans zomers in de gehele provincie voorkomt, dat de populatie een stijgende tendens vertoont en ook dat de gewassen waaraan schade door grauwe ganzen kan worden aangericht in de gehele provincie voorkomen.

Uit de gegevens van het BIJ-12 Faunafonds (Tabel 1 en 2) blijkt dat overzomerende grauwe ganzen in de periode 2013 tot en met 2017 in de maanden juni t/m oktober belangrijke gewasschade in de provincie Fryslân hebben veroorzaakt. In totaal is er over deze 5 jaren een schadebedrag uitgekeerd van € 1.072.844.

Status	afgesloten						
Soort	grauwe gans						
Gewas	(Alle)						
Maand	(Meerdere items)						
Som van Uitgekeerd bedrag	Kolomlabels	2013	2014	2015	2016	2017	Eindtotaal
Rijlabels							
Ameland					1761		1761
De Dongeradielen		16375	7256	6833	2770	4777	38011
De Lauwers			338				338
De Lytse Súdwesthoeke		37782	35194	37657	46310	17918	174861
De Marne						2588	2588
De Marren		10742	238	11206	7504	8058	37748
De Middelsee		5500	86	606	2508	434	9134
De Veenpolders		2581	1730	1944		1044	7299
Drachten e.o.		13176	9348	10958	5495	12636	51613
Gaasterlân e.o.		38860	31402	27383	23054	19278	139977
It Bûtenfjild			1663	1950	3010	1681	8304
Kuinder en Linde		7438	317	1771	1176	4685	15387
Midden-Ooststellingwerf		2515	1862			356	4733
Midden-Opsterland		16323	4071	10205	2828	6504	39931
Schiermonnikoog		355	991		4497		5843
Skarsterlân		31464	17634	18466	30859	22022	120445
Terschelling					2018		2018
Tusken Waed en Stêd				38242			38242
Tytsjerksteradiel -Súd		2054	806	3706		5216	11782
Utingeradeel		94029	54238	65314	81015	43246	337842
(leeg)		6475	5481	13031			24987
Eindtotaal		285669	172655	249272	214805	150443	1072844

Tabel 1. Uitgekeerde schade door grauwe ganzen per WBE en per jaar, waarbij een tegemoetkoming is aangevraagd in de maanden juni t/m oktober. Bron: Faunafonds 3000.

Status	afgesloten
Soort	grauwe gans
Jaar	(Meerdere items)
Maand	(Meerdere items)

Rijlabels	Som van Uitgekeerd bedrag										Eindtotaal
	aardappel	broccoli	erwten	grasland, blijvend	grasland, nieuw ingezaaid	graszaad	maïs snijmaïs	suikerbiet	winterg raan	zomerg raan	
Ameland				1761							1761
De Dongeradielen	4804			26636	806			1409	4356		38011
De Lauwers				338							338
De Lytse Súdwesthoeke				174861							174861
De Marne				2588							2588
De Marren				34774	2974						37748
De Middelsee				8528	606						9134
De Veenpolders				7299							7299
Drachten e.o.			292	48537	2784						51613
Gaasterlân e.o.				135480	752	3745					139977
It Bûtenfjild				8304							8304
Kuinder en Linde				15387							15387
Midden-Ooststellingwerf				4733							4733
Midden-Opsterland				37054			2877				39931
Schiermonnikoog				5843							5843
Skarsterlân				115350	4413				682		120445
Terschelling				2018							2018
Tusken Waed en Stêd		38242									38242
Tytsjerksteradiel -Súd				11782							11782
Utingeradeel				336869	973						337842
(leeg)				24987							24987
Eindtotaal	4804	38242	292	1003129	13308	3745	2877	1409	4356	682	1072844

Tabel 2. Verdeling van deze schade naar gewas. Bron: Faunafonds 3000.

Tabellen 3 en 4 tonen hoeveel eieren van de grauwe gans en hoeveel grauwe ganzen respectievelijk geprikt en geschoten zijn in de relevante maanden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het Fauna Registratie Systeem in oktober 2013 ingevoerd is, waardoor gegevens over 2013 grotendeels ontbreken.

Eieren	Feb	Mrt	Apr	Mei	Totaal
Grauwe Gans					
2013					0
2014	0	9.345	4.814	5	14.164
2015	0	5.451	4.272	54	9.777
2016	0	24.064	8.529	253	32.846
2017	0	5.337	8.391	39	13.767

Tabel 3. Behandelde eieren grauwe gans per maand en jaar. Bron: Fauna Registratie Systeem

Afschot grauwe gans	jun	jul	aug	sep	okt	tot
2013					748	748
2014	1.376	2.822	2.616	2.067	4.363	13244
2015	1.821	2.867	2.408	1.970	3.896	12962
2016	1.658	2.873	2.051	2.899	3.931	13412
2017	1.179	2.856	1.865	1.851	2.030	9781

Tabel 4. Geschoten grauwe ganzen per maand en jaar. Bron: Fauna Registratie Systeem

Door u zijn machtigingen verleend o.g.v. de aan u verleende ontheffing(en) ter voorkoming en beperking van belangrijke schade. Door het gebruik van deze machtigingen kon belangrijk schade worden voorkomen of beperkt. Het betrof hier schade aan grasland, granen, suikerbieten en aardappelen. Wij concluderen hier uit dat in de WBE's waarvan de machtigingen gebruik werd gemaakt sprake was van dreiging van belangrijke schade en achten het aannemelijk dat die dreiging zich ook in de toekomst zal blijven voordoen.

Gezien de schadegevallen die zich in de periode 2013 – 2017 hebben voorgedaan, het gebruik van de machtigingen voor schadebestrijding waardoor belangrijk schade kon worden voorkomen of beperkt en het vóórkomen van overzomerende grauwe ganzen en schadegewassen in de gehele provincie, concluderen wij dat verwacht mag worden dat zich in de toekomst dreiging van belangrijke schade aan gewassen door overzomerende grauwe ganzen in de gehele provincie zal kunnen voordoen. In het "Maatwerkplan overzomerende grauwe ganzen" (aanvulling op het Faunabeheerplan) wordt in hoofdstuk 2.2.1 'Beleid voor populatie beperking' opgemerkt dat door de te nemen maatregelen om schade te voorkomen en te beperken met name zwervende ganzen zullen kunnen uitwijken naar percelen waar zich in het verleden nog geen schade heeft voorgedaan. Ook wij achten dit zeer aannemelijk en verwachten ook daarom dat zich in de toekomst dreiging van belangrijke overzomerende grauwe ganzenschade aan gewassen in de gehele provincie zal voordoen.

Naast persoonlijke verjaging werden tot op heden als preventieve maatregelen o.a. vlaggen, linten, zangdraden, ratels, vogelafweerpistolen, gaskanonnen en vogelverschrikkers ingezet. Daarnaast werd legselbeperking en afschot van overzomerende grauwe ganzen toegepast ter voorkoming en beperking van schade. Preventieve maatregelen, legselbeperking en afschot o.g.v. in het verleden verleende ontheffingen op grond van de Flora- en faunawet alleen zijn onvoldoende gebleken om belangrijke schade te voorkomen. Wij achten het dan ook aannemelijk dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat dan het reduceren van de populatie overzomerende grauwe ganzen ter voorkoming van (onaanvaardbare) belangrijke schade aan gewassen. In Fryslân is bij de grauwe gans als broedvogel zowel sinds 1990 als ook over de laatste 10 jaar sprake van een sterke toename. In de winter is sprake van een sterke toename vanaf 1980 en van een matige toename vanaf 2004.

Door de ontheffingverlening wordt geen afbreuk gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Concluderend stellen wij dat uw aanvraag voldoet aan de eisen die daar ingevolge ons toetsingskader aan moeten worden gesteld.

C. Conclusie

Op grond van de aangedragen stukken uit de aanvraag en op grond van onze eerder besluiten staat vast dat legselbeperking en afschot van overzomerende grauwe ganzen ter voorkoming van schade aan gewassen en flora en fauna, op de door u aangegeven wijze, géén significante negatieve effecten zal veroorzaken op de beschermde natuurwaarden. Door het stellen van voorschriften en beperkingen worden mogelijke schadelijke gevolgen voldoende voorkomen.

Leeuwarder Courant/Friesch Dagblad

Alle gemeenten in de Provincie Fryslân

Kennisgeving ontheffing Wet natuurbescherming

Gedeputeerde Staten hebben op 28 september 2018 een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verleend aan **Faunabeheereenheid Fryslân (Fbe)** in **Wirdum** voor legselbepanking en afschot van overzomerende grauwe ganzen ter voorkoming van schade aan gewassen en flora en fauna.

De ontheffing is geldig tot en met 30 september 2023.

De ontheffing (kenmerk: 189057) ligt ter inzage in het:

- Provinciehuis, elke werkdag van 9 tot 16 uur (graag van te voren contact opnemen).

Indien u de ontheffing digitaal wilt inzien, kunt u contact opnemen met de Frontoffice Wet natuurbescherming, wnb@fryslan.nl of 058 – 292 8995 (graag het kenmerk vermelden in uw correspondentie).

Belanghebbenden kunnen tot en met **12 november 2018** een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Meldingsformulier Wet natuurbescherming

Dit formulier volgens de in de ontheffing of vergunning of bestuurlijk rechtsoordeel gestelde termijn of (indien dit niet is vermeld) uiterlijk 3 werkdagen voor de start van de activiteit sturen/mailen naar:

Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Afdeling Omgevingszaken, Team Groene
Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN
E-mail: wnb@fryslan.nl

A. ALGEMENE GEGEVENS

Ontheffing-/Vergunning-
houder/aanvrager : .....

Adres en Plaatsnaam : .....

Telefoon / emailadres : .....

Kenmerk brief / code : .....

B. LOCATIEGEGEVENS

Locatie activiteit : .....

Soort activiteit : .....

C. OVERIGE GEGEVENS

Activiteit is ontheffing-
/vergunningplichtig i.k.v. Wnb : ja / nee

Startdatum en -tijdstip activiteit :   /   / 2018   .... uur

Einddatum en -tijdstip activiteit :   /   / 2018   .... uur

Wanneer het tijdstip van de
activiteit hierboven niet is in te
vullen, dan tijdstip s.v.p. hiernaast
zo duidelijk mogelijk aangeven.
(indien bekend of beschikbaar een evt.
periodiek schema meezenden s.v.p.)

D. INFORMATIE

Hieronder kunt u eventueel informatie kwijt die van belang is bij de melding

.....

.....

.....

.....

.....

Eventuele aanvullende informatie kan op de achterzijde van dit formulier worden vermeld.